

O jaderné strategii USA

Redakčně zpracovaný a zkrácený článek generálporučíka N. F. Petrova, uveřejněný v sovětském časopise „Vojennaja mysl“ č. 8/1981.

XXVI. sjezd KSSS hluboce analyzoval současnou mezinárodní situaci z pozic marxismu-leninismu. Zdůraznil, že reakční síly imperialismu v posledních letech se daly cestou, která odporuje snažení SSSR a dalších států socialistického společenství omezit závody ve zbrojení, upevnit mír a uvolnit napětí, chránit svrchovaná práva a svobodu národů. Zesílily politiku nebezpečnou pro mír a uvolnění mezinárodního napětí, politiku zvyšování závodů ve zbrojení, hrozeb a vměšování do cizích záležitostí a potlačování osvobozenického hnutí.

Agresivní zámysly schovávají za naprosto lživé výmysly o „sovětské vojenské hrozbě“. Američtí strategové rozpracovávají různé teorie a velké množství strategických koncepcí, které vůbec neobstojí před hlubokou kritikou a z vojenskoodborného hlediska jsou dobrodružné již svým základem. Jedním z posledních výmyslů Washingtonu v této oblasti je tzv. „nová jaderná strategie“.

Jaderná strategie USA má své počátky v srpnu roku 1945, kdy byly americké jaderné pumy bez ohledu na vojenskou nutnost shozeny na Hirošimu a Nagasaki. Jejich výbuchy zvětšovaly světu začátek jaderné éry a nové americké strategie „hromadné odvety“. Tato strategie směřovala především proti SSSR, který byl obviněn z „komunistického spiknutí“ a revolučních změn, které probíhaly ve světě. Strategie sloužila americkému vedení jako jednostranný akt vedení jaderných úderů silami strategického letectva na Sovětský svaz s tím, že území Spojených států amerických musí zůstat nezranitelné. Reakční kruhy USA, které vlastnily jaderný monopol, měly připraveny rozpracované plány rozpoutání války s cí-

lem překvapivým úderem způsobit zdrcující porážku SSSR, rozhodně a nenávratně změnit poměr sil ve svůj prospěch.

Koncem čtyřicátých let Američané ztratili monopol na jaderné zbraně. Sovětský svaz byl donucen v zájmu obrany v krátké době vytvořit vlastní jaderné a termojaderné zbraně. Tím militaristé ztratili hlavní prostředek politického vydírání a válečného nebezpečí. Avšak jaderné ambice Washingtonu se nezmenšily. Zaoceánští strategové pokračovali ve spoléhání na převahu USA v jaderných zbraních a na značné množství strategického letectva, schopného bez překážek ničit jakékoli objekty na území Sovětského svazu. Současné soudí, že území USA bude nezranitelné odvetními jadernými údery vzhledem

k jeho vzdálenosti od pravděpodobných válečků a poměrné nedosažitelnosti amerického kontinentu prostředky dopravy jaderných zbraní té doby.

Jak potvrzují dokumenty, strategie „hromadné odvety“, která až do začátku šedesátých let zůstávala oficiální strategií USA, vyžadovala urychlené narůstání sil strategického letectva, vyzbrojeného jadernými zbraněmi, a vybudování takové materiální základny války, která by umožnila USA vést okamžitou odvetu těmi prostředky a v tu dobu, které budou uznány za potřebné.

Propočty imperialistů USA se však neplnily. Neustálý růst síly SSSR a dalších socialistických států, zvláště vytvoření mezikontinentálních balistických raket a spolehlivého systému PVO států v SSSR v šedesátých letech, donutily vojenskopolitické vedení Spojených států amerických přiznat, že jejich území je zranitelné sovětskými raketami a strategické letectvo ztratilo v jaderné válce svůj bývalý význam. Strategie „hromadné odvety“ se dostala do slepé uličky.

Militaristické kruhy USA z ní hledaly východiště, a to ve strategii „pružné reakce“, přijaté na začátku šedesátých let. Hlavní místo v této strategii, tak jako před tím, měla světová jaderná válka a příprava států a ozbrojených sil na ni. Připouštělo se rovněž „stupňované“ použití jaderných zbraní v závislosti na „rozsahu válečného nebezpečí“, kromě toho i bezrestné vedení agrese rozpoutáním omezených válek. K vedení jaderné války byly v USA spěšně rozvíjeny mezikontinentální balistické rakety, které se staly hlavním prostředkem jaderného napadení. Byla vypracována tzv. koncepce „protisíly“ („vyloučení měst“), která předpokládala možnost vedení „kontrolované“ války vedením jaderných úderů s překvapením s cílem „zničení ozbrojených sil nepřítele a ne civilního obyvatelstva“. Strategie omezeného preventivního jaderného úderu na SSSR byla založena na určité početní převaze USA v prostředcích dopravy jaderných zbraní.

Vlivem vyrovnávání poměru ve strategických silách mezi SSSR a USA musel se Pentagon rovněž vzdát koncepce „úderu protisíly“. Avšak tato nová strategická realita, která se stala dobrým základem k mírovému řešení složitých mezinárodních otázek, nebyla ihned plně pochopena americkými vládnoucími kruhy.

Na začátku sedmdesátých let Spojené státy americké s trpkostí oficiálně přiznaly rovnováhu strategických zbraní,

i když i v tomto případě se jejich vedení nechtělo smířit se ztrátou jaderné převahy. Přijalo novou strategii — tzv. „realistického zastrasování“, která přihlížela ke kvalitativním změnám ve strategických zbraních stran, k větší zranitelnosti pozemních mezikontinentálních balistických raket. Avšak hledání nových možností k dosažení jaderné převahy nad SSSR pokračovalo dále. Bylo vynaloženo značné úsilí na zdokonalení třetího komponentu strategických útočných sil — námořních a ponorkových balistických raket a dále na vybavení strategických pozemních a námořních raket hlavicemi, které se dělily a byly samostatně naváděny. Bylo přikročeno k rozpracování nového typu strategických jaderných prostředků — vzdušných, námořních a pozemních raket s plochou dráhou letu.

Zdálo by se, že za existence strategické rovnováhy musí Washington skončit s politikou jaderného vydírání a s přípravou preventivní války. Tím více, že vláda USA oficiálně uznala nepřipustnost jaderného konfliktu a podepsala v roce 1973 sovětsko-americkou smlouvu o odvrácení jaderné války. To se však nestalo. V nových podmínkách vsadil Pentagon na převahu v kvalitě strategických jaderných sil s tím, aby dosáhl „zaručeného zničení“ nepřítelů nenadálým jaderným napadením SSSR. Vznikla ovšem otázka, jak zabezpečit „přežití“ USA? Neodvratnost zdrcující odvetné jaderné odplaty se stala nepříjemnou překážkou pro americké imperialisty na cestě k světové nadvládě. K hledání vhodných způsobů vedení jaderné války, které by zaručily zničení SSSR jako životaschopné společnosti, s minimálními vlastními ztrátami, jsou v USA aktivně zkoumány různé její varianty a propočítávány možné ztráty.

Výsledkem hledání byla rozpracovaná strategická koncepce „volby cílů“ v roce 1974, která v podstatě byla „druhým vydáním“ neblaze proslulé „protisíly“. Byla ovšem založena na nové výzbroji (mezikontinentální balistické rakety Minuteman-3, Poseidon C-3, letouny B-52 G a H, vybavené řízenými střelami Sram s jadernou hlavicí). Vzhledem ke kvalitativním změnám ve všech komponentech strategické „triády“ vyžadovala nová koncepce plánování použití strategických útočných sil v jaderné válce se Sovětským svazem ve více variantách. Proto kromě světové jaderné války byla plánována tzv. „omezená jaderná válka“, tj. současně s neomezeným použitím strategických prostředků na sovětská města a jiné objekty byla připravována varianta jejich použití

jen na vojenské objekty s cílem zničit válečný, zejména strategický jaderný potenciál SSSR a zmařit odvetný úder z jeho strany. Avšak ideje koncepce „volby cílů“ nebyly materiálně zabezpečeny, protože

jak bojové možnosti strategických zbraní, tak prostředky velení a průzkumu neodpovídaly plně jejich požadavkům. Pentagon byl nucen dočasně odložit i tuto koncepci.

Krátký historický přehled svědčí o tom, že všechny americké jaderné strategické koncepce, jakkoli pojmenované, mají za svůj základ jaderný úder vedený s předstihem na Sovětský svaz. Měly výrazný agresivní charakter a vyjadřovaly vykořisťovatelskou politiku amerického imperialismu, který toužil po světové nadvládě. To potvrzuje také nová jaderná strategie USA.

V srpnu roku 1980 vydala Carterova administrativa memorandum č. 59, které obsahuje koncepci použití strategických jaderných sil USA ve válce se Sovětským svazem. Doplnovala ji dále memoranda č. 53 a 58, která určovala úkoly přípravy státu pro případ války.

Nová administrativa republikánské strany se zatím oficiálně nevyjádřila k tomuto memorandu. Avšak její praktická činnost v urychleném rozvíjení všech komponentů strategických sil a nezastíraný kurs k dosažení vojenské převahy svědčí o tom, že byla přijata také vládou R. Reagana.

Z prohlášení představitelů Carterovy administrativy, kteří odešli do důchodu, je zřejmé, že memorandum č. 59 bude prohlášeno za tzv. „novou jadernou strategii“ USA s hlavním důrazem na „omezenou jadernou válku“. Obsahem oficiální verze je: v podmínkách vojenské rovnováhy nebezpečí zničení sovětských měst nedostatečně spolehlivě zadržuje „sovětskou agresi“. Proto USA soustřeďují hlavní důraz na přípravu vlastních strategických jaderných sil k vedení jaderného úderu s předstihem na rozsáhlý komplex objektů vojenského významu SSSR a dalších států — účastníků Varšavské smlouvy s cílem zničit jejich válečný potenciál, zbavit je možnosti pokračovat ve válce nebo v krajním případě maximálně zeslabit odvetný úder.

Washington počítá s tím, že pomocí této strategie vytvoří „působivě nebezpečí“ Sovětskému svazu, „zastřeší“ jej a ukáže, že USA mají možnosti i plány zahájit v kterékoli době jadernou válku. Administrativa Bílého domu netají své přesvědčení, že nové jaderné zastrašování zesílí tlak na SSSR, upevní pozice USA v sovětsko-amerických vztazích, zvláště na jed-

náních o omezení strategických a jiných zbraní. Současně předvede národům jiných států vojenskou moc a sílu USA, jejich pohotovost k použití jaderných zbraní, nepodřídí-li se nátlaku amerického imperialismu.

Světová veřejnost je přesvědčována, že omezená jaderná válka, ve které budou ničeny jen vojenské objekty stran (mimo město) a ztráty na obyvatelstvu budou minimální, bude humánní a nepřijatelnější, jak v soudobých podmínkách odvrátit zničení světa jadernými zbraněmi.

Je vyslovováno přesvědčení o možném vítězství v takové válce. Avšak jeho dosažení v podmínkách rovnováhy mezi USA a SSSR svazuje administrativu s řadou předběžných požadavků. Hlavní z nich je nutnost vytvoření nových a dokonalejších jaderných prostředků k vedení války, schopných volit objekty nepřítele k ničení.

Ministr obrany C. Weinberger tvrdí, že USA nemají zatím dostatek výzbroje k vedení omezené jaderné války, a proto prý je neodkladným úkolem co nejdříve zabezpečit jejich výrobu ve vojenskoprůmyslovém komplexu, ve všech vojenských programech. K tomu jsou nutné značné finanční výdaje. Jsou nevyhnutelné k přípravě materiální základny nové jaderné strategie, která v budoucnosti zaručí vedoucí úlohu USA ve světě.

Administrativa Spojených států amerických dává najevo atlantickým partnerům, že jsou rovněž odpovědní za realizaci zásad nové strategie. Je jim vysvětlováno, že není vyloučena situace, ve které první jaderný úder na socialistické státy bude veden jen „eurostrategickými“ jadernými zbraněmi a válka může být vedena jen v Evropě. Proto musí bezvýhradně zabezpečit rozmístění dalších nových amerických raketových jaderných prostředků středního doletu v Evropě, pokračovat každoročně ve zvyšování vojenských rozpočtů a napomáhat rychlému růstu válečného potenciálu NATO v celku. Důsledky takové jaderné války pro západoevropské partnery Washington nezajímají.

Neudržitelnost sázky na preventivní (úder vedený s předstihem) jaderný úder je v soudobých podmínkách docela jasná.

USA nenávratně ztratily nejen monopol na jaderné zbraně, ale také převahu ve strategických jaderných silách. Vojenskostrategická rovnováha je realitou našich dnů a Sovětský svaz jí nedovolí narušit. Situace se dnes zásadně změnila a mysllet v kategoriích konce čtyřicátých let mohou jen nekompetentní lidé, kteří ztratili objektivní představu o skutečnosti.

Za současného stavu strategických jaderných prostředků, systémů jejich velení a zjišťování odpálení raket není možné vést jaderný útok s předstihem, bez odvetného mohutného úderu. Proto jsou pochopné naděje těch, kteří hledají bezchybný „recept“ vedení jaderné války, s jehož pomocí by bylo možné ve vhodné době, obrazně řečeno, jedním úderem odzbrojit nepřítel, bez toho, aby vzniklo nebezpečí úplného zpopelnění vlastní země.

Není možné primitivně posuzovat charakter a způsoby vedení jaderné války. Poradci, kteří doporučují americkému prezidentovi variantu omezeného použití strategických jaderných zbraní, fakticky navrhuji vést jadernou válku podle nějakých dříve připravených „pravidel“, podle kterých budou jaderné rakety vybuchovat „jako gentlemani“: ne nad městy, ale nad cíli, které ve Washingtonu uznají za vhodné vojenské objekty. Každému člověku je jasné, že to je prakticky neuskutečnitelné. Rozmístění vojenských objektů je dnes takové, že v každém případě zvolené jaderné údery vedené na ně budou současně spojeny s hromadným zničením civilního obyvatelstva.

Velmi naivně vypadá pokus představit si omezenou jadernou válku jako „výměnu“ úderů jen na vojenské objekty. Odborníci ministerstva obrany USA připravili zprávu o následcích „omezené jaderné války“, která byla v roce 1975 předložena na zasedání zahraniční komise senátu. Obsahuje tyto údaje o možných ztrátách USA při vedení zvolených jaderných úderů na různé cíle na území států. Bude-li např. veden úder jen na leteckou základnu Whiteman (stát Missouri), může zahynout 10,3 miliónu osob a na jiné základny mezikontinentálních balistických raket — 21,7 miliónu osob. Není těžké si představit, nakolik vzrostou tyto ztráty, přihlídneme-li k ostatním důležitým vojenským objektům USA. Angličtí vědci spočítali, že čtyři megatonové pumy, shozené na Velkou Británii, zničí minimálně 20 miliónů osob a 8–10 jaderných nábojů postačí k tomu, aby byla smetena s povrchu země celá Anglie. Tyto výpočty ukazují, jaké ohromné nebezpečí připravují světu jaderní šíleni.

Z vojenskostrategického hlediska, a to jak je vidět chápou v Pentagonu, je jaderná „mini válka“ nesmyslem, protože je všem jasné, že omezená jaderná válka vyžaduje, aby agresor odpálil stovky balistických raket. Určit cíl letu těchto raket je prostě nemožné. To pochopitelně také okamžitě přinutí druhou stranu vést odvetný ničivý úder maximální síly. „Omezená jaderná válka“ nebo „úder k odzbrojení“ je jen zastírání stále stejné světové jaderné války, na kterou se vlastně připravují političtí dobrodruzi imperialistického světa. Jen u neinformovaných a nekompetentních lidí v oblasti vojenství může vzniknout klamná představa o tom, že strategové Pentagonu a NATO se zřekli svého dřívějšího záměru na přípravu světové jaderné války ve prospěch „omezené jaderné války“ s použitím strategických prostředků, jakoby méně nebezpečné války pro svět a lidstvo. Fakticky tomu tak není.

Vedení Washingtonu s přijetím strategie „omezené jaderné války“ současně potvrzuje, že nevylučuje všechny dříve zpracované varianty použití jaderných zbraní, ale jen je doplňuje, výhodně zabezpečuje „dostatečnou pružnost a rozsah bojového využití strategických útočných sil“. Ve všech případech, podle názoru Pentagonu, potenciál zaručeného jaderného zničení je neoddelitelnou složkou celkové strategie zastrašování. Vedoucí funkcionář Pentagonu Brown prohlásil, že nová jaderná strategie USA vyžaduje soustředit hlavní důraz jednak na schopnost voleného využití strategických jaderných sil, jednak na vedení hromadného jaderného úderu, tj. i na vojenské objekty a na celý rozsah cílů, včetně sovětské ekonomiky.

Úvahy administrativy USA o „humánosti“ jejich strategie a „přijatelnosti“ vedení omezené jaderné války jsou pokrytectvím, klamáním národů a dalším politickým trikem. L. I. Brežněv ve Zprávě o činnosti ÚV KSSS XXVI. sjezdu a dalších úkolech strany ve vnitřní a zahraniční politice řekl: „Lidé jsou přesvědčováni, že jaderná válka může být „omezená“ a mají se smířit s myšlenkou, že taková válka je přípustná. Ale to je přece vyloučené klamání národů! Vždyt podle amerických představ by „omezená“ jaderná válka, např. v Evropě, znamenala již v samém začátku jistý zánik evropské civilizace. Avšak ani Spojeným státům samým by se samozřejmě nepodařilo vyhnout se válečnému požáru.“ (XXVI. sjezd KSSS. Dokumenty a materiály, str. 22, Nakladatelství Svoboda 1981.)

Skutečným cílem je vytvořit v USA psychologické podmínky „přijatelnosti“ váleč-

ných konfliktů s použitím jaderných zbraní, navykat obyvatelstvo na možnost a nevyhnutelnost jaderné války, potlačit u národů vůli k odporu proti americkému imperialismu, donutit je smířit se s kolosálním rozsahem závodů ve zbrojení. Zjevně v tomto je jedno z hlavních nebezpečí nové strategie, a to jak pro samotný americký lid, tak pro celé lidstvo.

Odvrhne-li tedy zastírání nové jaderné strategie a výmysly ohledně „zadržování Moskvy“, pak není těžké pochopit, že je v podstatě návratem ke strategii „hromadné odvety“, k otevřenému přihlížení se k preventivní válce, k vedení jaderného úderu s předstihem proti Sovětskému svazu. Bylo by však chybou považovat ji za pouhý návrat k minulosti. Nová jaderná strategie vznikla jako důsledek narůstání agresivity amerického imperialismu, dále také proto, že USA pracují na nových druzích strategické výzbroje. Na rozdíl od všech předcházejících koncepcí se bude opírat o kvalitativně dokonalejší materiální základnu, která se urychleně buduje.

Nebezpečí nové jaderné strategie USA tkví i v tom, že s její pomocí počítají reakční kruhy přesvědčit veřejnost o nutnosti závodů ve zbrojení a dalšího zvyšování válečných výdajů; zdůvodnit nutnost poskytnout volnost vojenskoprůmyslovému komplexu k urychlenému splnění již naplánovaných a nově rozpracovávaných vojenských programů.

Vytváření nových dokonalejších jaderných zbraní, ve srovnání se zavedenými, přinese ohromné, mnohamiliardové zisky vojenskoprůmyslovému komplexu. Jde o rozsáhlé vojenské programy, na které jsou zapotřebí ohromné náklady — jako je urychlená výstavba raketových ponorek s jaderným pohonem Trident (60 miliard dolarů), rozvinování mobilních mezikontinentálních balistických raket MX (více než 55 miliard dolarů) a dále rozvoj a výroba nejnovějších strategických letounů-nosičů raket a křídlatých raket s plochou dráhou letu všeho druhu, dále raket Trident-2, výroba a rozmístění amerických jaderných raket středního doletu v Evropě, zavedení drahých systémů bojového velení, spojení a průzkumu, nových velitelských stanovišť a středisek velení, předpokládaných memorandy prezidenta č. 53 a 58.

Je zcela jasné, že pokyny prezidentských memorand nejsou propagandou, ale konkrétním programem přípravy kvalitativně nové materiální základny preventivní jaderné války. Na základě toho Bílý dům zamýšlí za každou cenu, všemi pro-

středky, včetně nebezpečí rozpoutání jaderné války, narušit vzniklou rovnováhu sil ve světě, dosáhnout vojenské převahy nad Sovětským svazem a pak z pozice síly diktovat své podmínky.

Reálná situace je taková, že dnešní administrativa USA předpokládá urychlené zvyšování v podstatě všech druhů výzbroje. Zvláštní důraz klade na vývoj a výrobu útočných zbraní, určených k vedení prvního úderu.

Do amerických agresivních zámyslů podle návodu z Washingtonu jsou postupně zapojováni partneři NATO. Výrazem solidarity s jadernou strategií USA jsou: rozhodnutí anglické vlády o výměně raket Polaris raketami Trident-1, modernizace a zvyšování francouzských strategických jaderných sil a výroba neutronových zbraní. Servilní pohotovost podporovat militaristický kurs USA, jejich snahu narušit rovnováhu sil v Evropě ve prospěch NATO projevují vládnoucí kruhy NSR. V rozporu se zájmy lidu západoněmecké výrobní činitelé obnovují armádu podobnou wehrmachtu a přeměňují stát v předmostí „studené války“. Území NSR fakticky již dnes představuje největší sklad jaderných zbraní. Podle výsledků hodnocení Stockholmského mezinárodního institutu zkoumání problémů míru je v NSR přibližně 10 tisíc jaderných nábojů (podle jiných zpráv — více než 7 tisíc) a 80 % jaderných prostředků dopravy těchto nábojů na cíl u pozemních vojsk bloku NATO. Představitelé NSR, kteří pochlebují USA v závodě ve zbrojení, plánují rozmístit na svém území ještě 108 raket Pershing-2 a více než sto křídlatých raket.

Tím, že mění atlantické partnery v účastníky a vykonavatele lidem nenáviděné strategie většinou neostýchavým politickým a ekonomickým nátlakem, snaží se Washington ještě pevněji je připoutat k americké válečné mašinérii. V Bílém domě se houževnatě snaží vytvářením eurostrategického jaderného potenciálu a zvyšováním vojenských možností států NATO přeměnit evropský kontinent v hlavní válčiště jaderné války a tím se vyhnout odvzetnému úderu na americké území.

Rozmístěním dalších asi 600 amerických jaderných raket v některých státech západní Evropy může získat Západ značnou převahu v nosičích středního doletu nad státy Varšavské smlouvy. Je pochopitelné, že to Sovětský svaz nikdy nepřipustí. Výpočty amerických strategiů a jejich patronů v NATO jsou absolutně neperspektivní. Narušení vzniklé rovnováhy vojenských sil agresivního bloku NATO a obranného vojenskopolitického svazku států Varšav-

ské smlouvy bude mít nevyhnutelně za následek zrušení strategické vojenské rovnováhy ve prospěch amerického imperialismu. To nejen podstatně ovlivní charakter vojenské konfrontace v Evropě, ale bezprostředně přivede lidstvo k propasti světové jaderné války. To administrativní Spojených států amerických velmi dobře chápe.

Věc je v tom, že nové rakety jsou ve vztahu k SSSR strategickými zbraněmi. Nejsou určeny k obraně Evropy, ale k vedení úderů na sovětské životně důležité objekty, rozmístěné v evropské části SSSR. USA tak počítají s podstatným omezením možností Sovětského svazu pro případ jeho odvetných opatření proti agresí. Vždyť rakety Pershing-2 mohou uskutečnit údery na zamířené objekty za 4–6 minut po jejich odpálení. Právě toto může předejít změnit strategickou situaci, zvýšit válečné nebezpečí pro Sovětský svaz a narušit vojenskou rovnováhu mezi USA a SSSR. Hlavním cílem USA je vojenská převaha nad SSSR a ne starost o bezpečnost Evropy. Naopak s rozvíjením raketových jaderných prostředků středního doletu zásadně vzroste válečné nebezpečí pro Evropu. Národy západní Evropy se změní v jakýsi druh rukojmí jaderné strategie USA.

Na oběžnou dráhu nové strategie snaží se Washington kromě západní Evropy dostat také další státy. Je např. plánováno zvyšování jaderného potenciálu USA v Japonsku, zvětšování vlastních vojenských příprav tohoto státu a upevnění vojenské aliance USA s Čínou. Na úlohu americké bašty na Blízkém východě společně s Izraelem se připravuje Egypt a některé další státy. Předpokládá se další zesílení americké vojenské přítomnosti v prostoru Indického oceánu a vytvoření člnisek válečného nebezpečí. Na mezinárodní scéně americká politika a vojenská strategie provokativně staví proti mírové iniciativě socialistických států a rozvojových zemí „silácké prostředky“, zastrašování nebezpečím použití zbraní a jaderným vydrážděním.

Veškeré pokrokové lidstvo přijalo novou jadernou strategii USA jako vážné nebezpečí pro mezinárodní bezpečnost. Není náhodou, že nová administrativní USA se snaží uklidnit znepokojenou veřejnost. Na omluvu svého dobrodružství nemůže však říci nic rozumného, kromě otevřených lží o narůstání neblaze proslulé „sovětské vojenské hrozby“. Činitelé reakčních sil imperialismu se schovávají za masku mírumilovnosti, ale ve prospěch svých křivotných zájmů jsou schopni vtáhnout do „jaderného pekla“ všechno živé. Takové je skutečné dobrodružné zákulisí nové jaderné strategie USA.

Spojené státy americké tak od samého začátku výroby jaderných zbraní fakticky se řídily jednou strategií — „hromadné odvety“. Byla ovšem modernizována, doplňována, měnila názvy, avšak její podstata zůstala. Jejím základem byl vždy úder s předstihem a nepřetržitá pohotovost k neomezenému použití jaderných zbraní. Jen jedním rysem se liší každé období vývoje této lidstvem nenáviděné strategie — kvalitativním zdokonalováním zbraní hromadného ničení, které se stávají stále nebezpečnější pro civilizaci.

Je důležité zdůraznit ještě jednu okolnost. USA se nikdy nezřekly použití jaderných zbraní. Naopak neustále balancují na hranici jejich použití k dosažení svých politických cílů. To neustále prohlašovali skoro všichni republikánští nebo demokratičtí předáci, kteří byli v minulosti u moci. K tomuto se vyjádřili také vedoucí činitelé dnešní administrativy USA. Prohlásili, že při řešení mezinárodních problémů se USA nezastaví před použitím ozbrojených sil, včetně jaderných zbraní. S hlubokými obavami vyslechl nedávno celý svět také další prohlášení, že existují „důležitější věci než mír“. Toto jsou nesporná fakta a ne pouhá slova. Za nimi stojí konkrétní válečné plány, které směřují proti Sovětskému svazu a jeho spojencům, expanzivní a hegemonistická politika reakčních imperialistických kruhů. Bylo by chybné, kdyby mírumilovné státy nedoceňovaly tato výbojná prohlášení.

Všem zastáncům válečných dobrodružství je nutné připomenout, že mírumilovnou politiku socialistických států není možné považovat za jejich slabost. Státy socialistického společenství mají k dispozici všechno potřebné ke spolehlivé obraně svých národů. Pokusy použít jaderné zbraně proti Sovětskému svazu a jiným

bratrským státům bezpochyby vedou americkou administrativu k osudné chybě.

Úmysly SSSR nikdy neobsahovaly a neobsahují nebezpečí napadení kteréhokoli státu nebo skupiny států. Obranný charakter sovětské vojenské doktríny je obsažen v Ústavě. Její podstata tkví v tom, že na základě principů leninské zahra-

niční mírové politiky a mezinárodní bezpečnosti směřuje k obraně Sovětského svazu a dalších socialistických států proti imperialistické agresi. Sovětské vojenské doktríně jsou cizí preventivní a dobovačské války všeho druhu a rozsahu. Neobsahuje ani koncepcí úderů s předstihem ani použití jaderných zbraní jako první strana.

SSSR náročně a důsledně bojuje za mír a uvolnění, překonání nedůvěry a nepřátelství období „studené války“, vyřešení neshod a sporných otázek bez použití síly či vyhrožování zbraněmi, ale mírovými prostředky, za stolem a jednáními. Mírumilovný směr zahraniční politiky Sovětského svazu je vyjádřen v programovém dokumentu — v rezoluci XXVI. sjezdu KSSS. Novým výmluvným potvrzením toho je Výzva Nejvyššího sovětu SSSR k parlamentům a národům světa, ve které je ještě jednou zdůrazněno, že „zabezpečení míru bylo, je a zůstane nejvyšším cílem zahraniční politiky Sovětského státu“. Svěho mírumilovného zahraničně politického kursu se Sovětský svaz nezřekl a nikdy nezřekne.

Socialistické státy houževnatě a neustále vystupují za omezení strategických zbraní, snížení ozbrojených sil a všech druhů a systémů výzbroje, za zákaz výroby jaderných zbraní a snížení jejich zásob až do úplného zrušení. Předložily konkrétní návrhy na snížení ozbrojených sil při jednáních ve Vídni. Jednostranné odsunutí velkého uskupení (20 tisíc osob, 1000 tanků a další techniky) sovětských vojsk z NDR ukázalo, že ne slovy, ale činy jsou připraveny snížit stav sil, které stojí proti sobě ve střední Evropě. Státy

socialistického společenství vyzvaly státy-účastníky evropské porady uzavřít smlouvu o nepoužití jako první jaderných a klasických zbraní jeden proti druhému. To by vyřešilo problém prvního tzv. „odbrojovacího“ úderu. USA a jejich partneři v NATO se však k této iniciativě vůbec nevyjádřily.

XXVI. sjezd KSSS navrhl stanovit moratorium na rozmístění nových raketových jaderných prostředků středního doletu států NATO a SSSR v Evropě, tj. zmrazit počet a kvalitu dosavadní úrovně těchto prostředků, včetně jaderných amerických prostředků rozmístěných v tomto prostoru. Toto opatření by pozastavilo závody ve zbrojení, stabilizovalo by celkovou situaci v Evropě a vytvořilo by výhodné podmínky pro úspěšné jednání. Avšak USA a státy NATO zamítly návrhy na moratorium.

Na XXVI. sjezdu KSSS byly navrženy další významné mírové iniciativní návrhy, které zahrnují široký okruh otázek. Jde o snížení ozbrojených sil a výzbroje, rozšíření opatření důvěry ve vojenské oblasti, odstranění „ohnisek války“ ve všech oblastech světa. Jde o opatření jak politického, tak i vojenského charakteru. Všechny spojuje ovšem jediný cíl — udělat všechno k tomu, aby národy byly zbaveny nebezpečí jaderné války, aby byl udržán mír ve světě.

Národy světa mají reálné možnosti nedopustit zatažení lidstva do války a zabránit jadernému konfliktu. Zdravý rozum nakonec zvítězí nad nerozvázností a pokrokové síly světa postaví mírové soužití států na ještě pevnější základ.